

Spis treści

Wprowadzenie	9
CZĘŚĆ I. TERRORYŚCI i TERRORYZM	23
Rozdział 1. Psychopatologia, racjonalność i problem „osobowości terrorystycznej”	23
Psychopatologia	25
Terrorzyści jako aktorzy racjonalni	32
„Osobowość terrorystyczna” i profilowanie	38
Rozdział 2. Teorie psychodynamiczne	47
Psychodynamika cykli przemocy	49
Trauma i narcystyczna agresja	51
Paranoja	54
Teorie tożsamości – między psychodynamiką a psychologią społeczną	56
Teorie agresji-frustracji i relatywnej deprivacji	60
Krytyka teorii psychodynamicznych	63
Rozdział 3. Czynniki społeczne i kulturowe	65
Potęga kontekstu – warunki kulturowe a terroryzm	67
Konflikt międzygrupowy	75
Radykalna zmiana społeczna – globalizacja a psychologia terroryzmu	81
Memetyka terroryzmu	87
Konkluzja	97
Rozdział 4. Geneza, radykalizacja i eskalacja	99
Problematyka przyczyn terroryzmu	101
Teoria psychopolitycznego kryzysu legitymizacji	105
Metafora „klatki schodowej”: droga do terroryzmu	108
Odkrycia delegitymizujące a eskalacja	112
Konkluzja	115

Rozdział 5. Neutralizacja psychospołecznych inhibitorów agresji	117
Rozdział 6. Dynamika grupy terrorystycznej	126
Badania nad dynamiką grup a struktury terrorystyczne	126
Model instrumentalny i model procesu organizacyjnego	131
Implozja społeczna i normy grupowe	133
Myślenie grupowe i mispercepcja	135
Ideologia, racjonalizacja i paradoks zagrożenia sukcesem	136
Relacje między liderami a członkami struktur terrorystycznych	138
Konkluzja	140
Rozdział 7. Psychospołeczny model procesualny	142
Proces afiliacji	143
Pozostawanie w grupie terrorystycznej	144
Porzucanie aktywności terrorystycznej	145
Konkluzja – model psychospołeczny terroryzmu	147
Rozdział 8. Psychologia terroryzmu religijnego	148
Terroryzm religijny a świecki	149
Religia i przemoc – zasady wojny kosmicznej	153
Terroryzm a kultury religijne – od konwersji do marzeń apokaliptycznych	158
Terroryzm jako przejaw psychozy religijnej	161
Stany transu i odmienne stany świadomości	165
Konkluzja	167
Rozdział 9. Psychospołeczne aspekty terroryzmu samobójczego	170
Definiowanie zamachów samobójczych	170
Teorie samobójstwa a terroryzm samobójczy	172
Czynniki społeczne i kulturowe	174
Wyjaśnienia psychologiczne i dynamika małych grup	181
Konkluzja	186
Rozdział 10. Psychologia superterroryzmu	188
Rozdział 11. Rola kobiet – terroryzm w kontekście płci społecznej	197
CZĘŚĆ II. AUDYTORIA, OFIARY, DECYDENCI	207
Rozdział 1. Terroryzm jako proces komunikacji i wpływu społecznego	209
Terroryzm jako proces komunikacji	209
Kampanie terrorystyczne jako kampanie wpływu społecznego	214
Rola i znaczenie mediów masowych	219
Relacje establishment–media	225
Perspektywa widowni i ofiar	229
Konkluzja	233
Rozdział 2. Psychologiczne aspekty sytuacji zakładniczych	235
Rozdział 3. Ofiary terroryzmu	241
Funkcje wiktyimizacji w terroryzmie	241
Kategorie ofiar terroryzmu	243
Specyfika terroryzmu jako działania wiktyimizującego	246

Rozdział 4. Strach, lęk i percepcja ryzyka	250
Strach i lęk w terroryzmie	250
Psychologia strachu i lęku – mechanizmy amplifikacji	252
Terroryzm jako forma zastępczego warunkowania klasycznego	257
Konkluzja	259
Rozdział 5. Trauma i zaburzenia posttraumatyczne jako skutek działań terrorystycznych	261
Terroryzm jako wydarzenie i zachowanie traumatyzujące	261
Zaburzenia posttraumatyczne	265
PTSD – mechanizmy i czynniki ryzyka	271
Konsekwencje ataków i kampanii terrorystycznych jako doświadczeń traumatyzujących – przegląd badań i wnioski	276
Konkluzja	284
Rozdział 6. Psychologiczne konsekwencje działań terrorystycznych w wybranych grupach szczególnych	286
Psychologiczne konsekwencje działań terrorystycznych u dzieci	286
Psychologiczne konsekwencje działań terrorystycznych u osób starszych	294
Psychologiczne konsekwencje działań terrorystycznych u członków służb interwencyjnych	297
Konkluzja	303
Rozdział 7. Minimalizowanie psychologicznych skutków działań terrorystycznych	305
Naturalne mechanizmy adaptacyjne	306
Odporność i jej wzmacnianie	310
Interwencje i terapie	313
Przypadek szczególny – terroryzm z użyciem broni niekonwencjonalnej (CBRN)	325
Projektowanie strategii minimalizowania psychologicznych skutków działań terrorystycznych – zmodyfikowana macierz Haddona	328
Konkluzja	334
Rozdział 8. Elementy psychologii antyterroryzmu	336
Motywacje terrorystów a działania przeciwterrorystyczne	337
Psychologiczne aspekty odstraszania i odwetu	340
System ostrzeżeń i alarmów oraz komunikacja ze społeczeństwem	343
Decydenci wobec kryzysów terrorystycznych	346
Konkluzja	350
Zakończenie	354
Wykaz skrótów	361
Bibliografia	363
Indeks nazwisk	384
Indeks rzeczowy	394